

Dansk Erhvervs NøgletalsNyt

Ledigheden falder fortsat

Af: Cheføkonom Tore Stramer og seniorøkonom Kristian Skriver

I denne uge fik vi de nyeste tal for antallet af ledige danskere – og det var gode nyheder. I sidste uge faldt ledigheden med 3.110 personer og det var dermed syvende uge i træk, at ledigheden faldt. Ser vi samlet på ledigheden over de syv uger, så er ledigheden blevet reduceret med hele 25.150 personer. Det svarer til knap 3.600 personer om ugen.

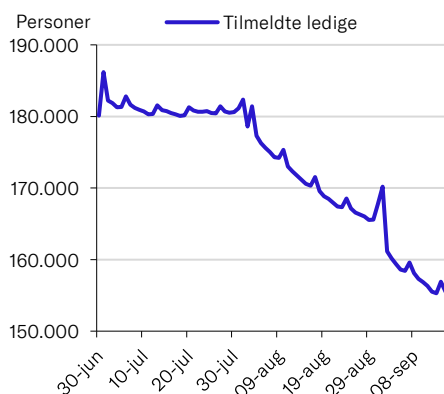
Det må siges at være en positiv overraskelse af de helt store. Faldet i ledigheden vidner om, at dansk økonomi er kommet fornuftigt op i gear igen i forbindelse med genåbningen af samfundet. Der er desværre udsigt til, at ledigheden igen kan begynde at stige. Det skyldes, at afviklingen af lønkompensationsordningen har ført til, at flere personer har mistet deres job. Disse personer vil først optræde i ledighedstallene efter den normale opsigelsesperiode på 1-3 måneder. Vi har allerede set det første tegn, da der var 5.400 fyringsvarslinger i august, hvilket er et hop op sammenlignet med juli, hvor der blot var 1.000 fyringsvarslinger.

Vores vurdering lyder på, at cirka 30.000 personer modtog lønkompensation i slutningen af august, hvilket er et relativt højt antal personer, der skal finde vej tilbage til arbejdsmarkedet.

Denne uge bød derudover på tal for arbejdstidsregnskabet for andet kvartal. Ifølge Danmarks Statistik faldt den samlede arbejdstid med 51 mio. timer fra første til andet kvartal. Da finanskrisen var værst, faldt arbejdstiden med 22,3 mio. timer. Det ekstreme fald i arbejdstiden på mere end 50 mio. timer dækker over, at ca. hvert syvende job forsvandt i løbet af andet kvartal.

Den gode nyhed er dog, at arbejdstiden her i tredje kvartal allerede er begyndt at stige igen. Det har den faldende ledighed de seneste syv uger også har bidraget til. Der er dog fortsat langt op til det normale niveau, og med udsigt til en stigning i ledigheden i løbet af efteråret, kan udsigten til en normalisering være langt ud i fremtiden, hvis politikkerne ikke er klar med nye hjælpepakker.

Nøgletal	Side
3.110 personer forlod ledighedskøen i sidste uge	2
Største fald i arbejdstiden nogensinde	3
Firmaernes salg er på vej mod genopretning	4
OECD med prognoseopjustering - frygter enormt tilbageslag ved en anden bølge	5
860.000 amerikanere søgte om arbejdsløshedsunderstøttelse sidste uge	6

3.110 personer forlod ledighedskøen i sidste uge

Mandag blev der offentliggjort tal fra Beskæftigelsesministeriet, der viser, at ledigheden faldt med omtrent 3.110 personer i sidste uge (uge 37). Dermed er der fortsat ingen træthedstegn at spore på arbejdsmarkedet. Ledigheden er nu faldet uafbrudt over de seneste syv uger, hvor lige under 25.150 personer har forladt ledighedskøen. Status er nu, at corona-ledigheden i alt er blevet reduceret med knap 31.000 personer siden toppen i starten af juli.

Det må siges at være en positiv overraskelse af de helt store. Vi havde bestemt ikke forventet et så stabilt fald i ledigheden hen over sommeren og det tidligere efterår. Det vidner om, at store dele af dansk økonomi er kommet fornuftigt op i gear igen i forbindelse med genåbningen af samfundet. Dertil er der endnu ikke tegn på, at udløbet af lønkompensationsordningen d. 29. august har løftet ledighedstallene her i september.

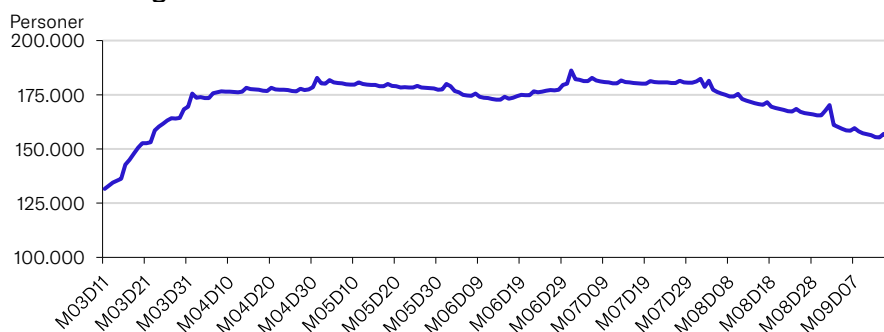
Udfordringerne i efteråret hober sig op

Ser vi fremad, er der desværre en betydelig risiko for, at ledigheden igen vil begynde at stige hen over efteråret. De personer, der mistede deres job i forbindelse med lønkompensationsordningens ophør d. 29. august, vil først ramme ledighedstallene senere pga. det normale opsigelsesvarsel på 1-3 måneder. Vi vurderer, at ca. 30.000 personer modtog lønkompensation i slutningen af august. Det er altså et relativt stort antal personer, der har skulle genfinde fodfæste på arbejdsmarkedet her i starten af september. Det første tegn ser vi allerede i august, hvor der var 5.400 fyringsvarslinger, hvilket er et kraftigt hop op sammenlignet med juli, hvor der blot var 1.000 fyringsvarslinger.

Dertil er der desværre også tegn på, at den fremgang, vi ellers har set i antallet nye jobopslag hen over sommeren, er blevet afløst af nye fald i august. Det er særligt tydeligt inden for kultur og fritid, samt restaurationsbranchen. Faldet i virksomhedernes ansættelseslyst sker tilmed på et tidspunkt, hvor antallet af nye jobopslag fortsat ligger omtrent 6% under samme niveau sidste år. Det kan desværre ikke udelukkes, at det stigende smittetal allerede nu har fået flere virksomheder til at holde igen med nyansættelserne.

Risikoen for en tydelig stigning i smitten hen over efteråret er desværre også tydeligt tiltagende. Det er meget bekymrende, da en stigende smitte vil tynde forbruget voldsomt og kan føre til nye restriktioner i hele eller dele af landet. En kraftig stigning i smitten vil tilmed ramme de i forvejen hårdt pressede erhverv inden for oplevelseserhvervene hårdt. Oplevelseserhvervene, der tæller hoteller, restauranter, turisme og underholdning.

Tilmeldte ledige i siden marts

Kilde: Danmarks Statistik, tabel EKSP01

Største fald i arbejdstiden nogensinde

Danmarks Statistik har tirsdag offentliggjort arbejdstidsregnskabet for andet kvartal. Det er voldsom læsning, der viser, at arbejdstiden faldt med 5,2% i andet kvartal, svarende til et fald på 51 mio. timer. Det er det suverænt største fald, der er registreret i statistikens levetid siden 1995. Da finanskrisen var på sit højeste i andet kvartal 2009, faldt arbejdstiden til sammenligning med 2,7%, svarende til 22,3 mio. timer. Faldet i danskernes arbejdstid i første kvartal er dertil opgjort til 12,1 timer. Vi har altså et dystert statusbillede, der viser, at danskernes arbejdstid faldt med knap 63 mio. timer under viruskrisen i første halvår. Det er ekstremt voldsomt og dækker reelt over, at ca. hvert syvende job var væk, da viruskrisen var på sit højeste.

Det historiske fald i arbejdstiden skal ses i sammenhæng med, at beskæftigelsen faldt med ca. 98.000 personer i første halvår kvartal. Samtidig modtog godt 240.000 i gennemsnit lønkomensation alene i andet kvartal. Endelig er der formentlig også flere lønmodtagere, der har arbejdet på nedsat tid under coronakrisen.

Danskernes arbejdstid er igen steget i tredje kvartal

Ser vi videre ind i tredje kvartal, så er der ingen tvivl om at danskernes arbejdstid igen er steget. Antallet af personer på lønkomensation er faldet fra et niveau omkring 240.000 personer til foreløbigt 23.000 personer ved udgangen af august. Dertil har vi set en fremgang beskæftigelsen og et tydeligt fald i ledigheden hen over sommeren.

Selv om danskernes arbejdstid er steget i tredje kvartal, så er der dog lange udsigter til at danskernes arbejdstid vender tilbage til et bare tilnærmelsesvis normalt niveau. Vi ser allerede nu en begyndende svækkelse på arbejdsmarkedet, hvor virksomhederne varslede flere afskedigelser og slog færre ledige stillinger op i august. Den seneste betydelige stigning i smitten er dertil stærkt bekymrende. Stiger smitten mærkbart hen over efteråret vil det kunne resultere i et nyt økonomiske tilbageslag med kraftigt stigende ledighed.

Firmaernes salg er på vej mod genopretning

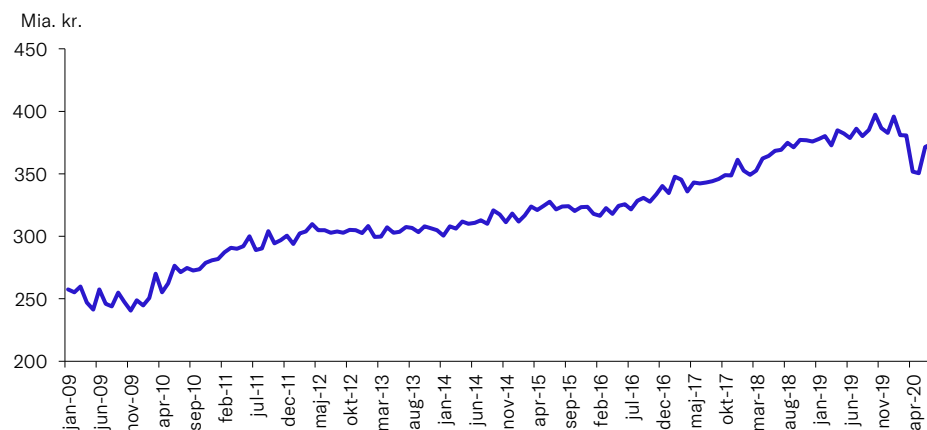
Offentliggjorte tal fra Danmarks Statistik tirsdag viser, at firmaernes salg eksklusiv energi i juli måned steg med 0,9 pct., svarende til 2,9 mia. kr. Det var især det indenlandske salg, der har oplevet stor fremgang på hele 3,5 pct., mens salget til udlandet omvendt er faldet.

Det tyder på, at virksomhedernes salg er på vej mod genopretning. Det er især hotellerne og restauranternes salg, der er gået frem i juli. Fremgangen skal dog ses i lyset af, at særligt hotellerne i København havde en hård måned i juni, hvor hotelværelserne kun i meget begrænset omfang blev solgt. Trods fremgangen for hoteller og restauranter i juli er omsætningen dog hele 27 pct. lavere end samme måned sidste år. Det skyldes i høj grad, at de udenlandske turister har holdt sig hjemme på grund af virusudbruddet.

Desuden har bilsalget vist stor fremgang i juli, hvilket har været med til at hæve firmaernes salg.

Med tallene for juli måned kan vi samtidig gøre status over årets første syv måneder, og hvilke brancher, der har været hårdt ramt af coronakrisen. Samlet er erhvervenes salg faldet med 2 pct. Der er dog stor variation på tværs af brancher, hvor stort et tilbageslag coronakrisen har været. Det er særligt hoteller og restauranter, der er hårdt med en tilbagegang på hele 32 pct. Dertil har virksomhederne indenfor kultur og fritid også oplevet et voldsomt fald på hele 34 pct. Turisme- og oplevelseserhvervene har været underlagt hårde restriktioner med henblik på at inddæmme smittespredningen i samfundet. Det er gået hårdt ud over omsætningen, der er faldet som en sten. Turisme- og oplevelseserhvervene har lang vej tilbage før man kan få indhentet det tabte efter krisen.

Firmaernes salg i alt

Kilde: Danmarks Statistik, tabel FIKS11

OECD med prognoseopjustering – frygter enormt tilbageslag ved en anden smittebølge

OECD har onsdag offentliggjort en dugfrisk prognose for Danmark og resten af verdensøkonomien frem til og med 2021. Det er en prognose, der både byder på gode og dårlige nyheder.

Den gode nyhed er, at OECD over en bred kam har opjusteret deres forventninger til BNP-væksten i år i forhold til deres kun tre måneder gamle juni-prognose. Konkret er forventningerne til BNP-væksten for verdensøkonomien blevet opjusteret fra -6% til nu -4,5%. Det er særligt forventningerne til BNP-væksten i Kina, USA og euroområdet der er blevet opjusteret. I 2021 forventer OECD en fremgang på 5,0%, hvilket stort set er på niveau med OECD's seneste prognose fra juni.

Rækken af opjusteringer fra OECD afspejler, at vi generelt har set en overraskende fornuftig økonomisk genopretning i store dele af den globale økonomi hen over sommeren. Det hænger i høj grad sammen med, at det lavere smittetryk hen over sommeren har muliggjort en løbende genåbning af samfundet i en lang række lande. Selv om vækstudsigterne ikke er helt så dystre som tidligere, så forventer OECD fortsat kun en gradvis og usikker genopretning. OECD forventer således, at flere af de største økonomier ved udgangen af 2021 vil have tabt, hvad der svarer til 4-5 års fremgang indkomstvækst pr. indbygger. Det er et voldsomt tilbageslag, der ikke før er set i fredstid.

Betydelig risiko

Det leder os desværre hen til onsdagens dårlige nyhed fra OECD. Som følge af den seneste betydelige stigning i smittetallene i særligt Europa, så ser OECD en tydelig nedadrettet risiko til deres prognose. Hvis en anden smittebølge rammer, så vil globale BNP kunne blive reduceret med yderligere 2-3 % i år. Det vil i så fald være et økonomiske tilbageslag uden historisk sidestykke, der vil kunne reducere globalt BNP med i alt 7,5% i år. Til sammenligning faldt globalt BNP med 2,9% i 2009, hvor finanskrisen var på sit højeste.

OECD ser dog også potentiale for en positiv overraskelse, hvis smitten hurtig inddæmnes og tilliden hurtig genetableres hos virksomheder og forbrugere. I et sådan positivt scenarie kan faldet i BNP blive reduceret i særligt 2021. OECD gør det dog meget klart, at de tillægger det negative scenarie den største sandsynlighed i øjeblikket.

Den økonomiske politik skal afskærme dansk økonomi fra nyt globalt tilbageslag

Det er derfor også vigtigt, at politikerne herhjemme reagere hurtigt og effektivt for at afbøde de økonomiske konsekvenser af en truende ny smittebølge. Her på den korte bane er der primært behov for tiltag, der beskytter de virksomheder og leverandører, der rammes direkte af nye restriktioner. Det kan fx ske ved en yderligere kompensation af faste omkostninger. Dertil bør virksomhederne også have bedre mulighed for at modregne tidligere års underskud i selskabsskatten. Det kan konkret ske ved, at fjerne den nuværende beløbsmæssige begrænsning.

Der er også behov for at se på nye tiltag, der understøtter danskernes forbrug yderligere. Det kan helt oplagt ske ved at udbetale de resterende to ugers indefrosne feriepenge. Dertil kan der være behov for at udvide Boligjobordningen til også at inkludere restaurant og hotelbesøg.

860.000 amerikanere søgte om arbejdsløshedsunderstøttelse sidste uge

Offentliggjorte tal torsdag viser, at 860.000 amerikanere søgte om arbejdsløshedsunderstøttelse i sidste uge. Det er fald på 33.000 sammenlignet med den foregående uge.

Sidste uge var tredje uge i træk, hvor antallet af ansøgninger var under 1 million. Det er glædeligt nyt. Der er nu tegn på, at det amerikanske arbejdsmarked har lagt de værste uger bag sig. Men jeg må dog konstatere, at der fortsat er vanvittigt mange amerikanere, der melder sig ledige. Da Finanskrisen var på sit værste i 2009, meldte 665.000 amerikanere sig ledige. Det er positivt, at vi ikke ser en forværring. Omvendt er det bekymrende, at vi ikke ser større bedring af det amerikanske jobmarked på nuværende tidspunkt.

Her et halvt år inde i viruskrisen er der fortsat fire gange så mange, der søger om arbejdsløshedsunderstøttelse, end før krisen. Det tyder på, at genopretningen af det amerikanske jobmarked går i et lavere gear.

Til gengæld er der positivt nyt at spore i tallene for antallet af personer, der fortsat er på arbejdsløshedsunderstøttelse. Det viser, at i uge 36, der sluttede den 5. september, var 12.628.000 ansøgninger. Det er et fald på hele 916.000 sammenlignet med den foregående uge. Det er naturligvis en rigtig god nyhed for det amerikanske arbejdsmarked. Men det er dog værd at have for øje, at ledigheden fortsat er mange gange højere end før viruskrisen ramte det amerikanske arbejdsmarked.

USA er Danmarks største eksportmarked. Sidste år solgte danske virksomheder for knap 150 mia. kr. til USA. 90.000 danske arbejdspladser er direkte eller indirekte knyttet til eksport til USA. USA er et helt centralt eksportmarked for mange danske virksomheder. Derfor er det bekymrende for danske virksomheder, at vi ser genopretningen af det amerikanske jobmarked køre i et så lavt gear.

Kontakt

Henvendelser angående Dansk Erhvervs NøgletalsNyt kan ske til cheføkonom Tore Stramer på tstr@danskerhverv.dk og tlf. 3374 6107 eller seniorøkonom Kristian Skriver på kso@danskerhverv.dk og tlf. 3374 6033